

Utbyggnads-PM

Upprustning av Saltsjöbanan Fisksätra station

Detaljplan för upprustning av Saltsjöbanan Fisksätra station,
Erstavik 26:1 med flera, Fisksätra, Nacka kommun

Kartan visar områdets avgränsning. Den lilla kartan visar var i Nacka kommun området ligger.

Innehåll

1	Sammanfattning	3
2	Bakgrund.....	4
3	Syfte och mål	4
3.1	Syfte.....	4
3.2	Mål.....	5
3.2.1	Projektmål.....	5
3.2.2	Hållbart byggande	Fel! Bokmärket är inte definierat.
3.2.3	Uppföljning av mål.....	5
4	Förutsättningar.....	7
4.1	Område och avgränsningar.....	7
4.2	Planförutsättningar - statliga, regionala och kommunala	7
5	Utförande.....	8
5.1	Detaljplan(-er).....	8
5.2	Markägoförhållanden.....	8
5.3	Utbyggnad	8
5.3.1	Allmänna anläggningar.....	8
5.3.2	Byggnation på kvartersmark.....	9
5.4	Konsekvenser för fastighetsägare och boende	9
5.5	Rättsligt genomförande	9
5.6	Konsten att skapa stad.....	10
6	Tidplan	10
7	Ekonomi	10
7.1	Budget.....	10
7.2	Projektkalkyl.....	10
7.3	Finansiering.....	11
7.4	Driftskostnader för allmänna anläggningar	11
8	Risker	11
9	Kommunikation.....	11
10	Rapportering.....	12
10.1	Avslut och överlämnande	12
11	Bilagor.....	12

I Sammanfattning

Fisksätra är ett område i södra Nacka där många lever och verkar. I Nacka kommuns översiktsplan från 2018 anges Fisksätra som ett område för utveckling och Saltsjöbanan som kollektivtrafik anges som viktig för hela kommunen. I kommunens framtagna detaljplaneprogram från 2013 anges ett stärkande av kollektivtrafiken som viktig för att kunna genomföra den planerade utvecklingen av Fisksätra. Trafikförvaltningen som är en del av Region Stockholm och ansvarar för investeringar i kollektivtrafiken har fattat beslut om att göra kapacitetsstärkande åtgärder på Saltsjöbanan. En av de kapacitetsstärkande åtgärderna är att bygga två mötesstationer på sträckan, en i Fisksätra och en i Tattby. Detaljplanen för Fisksätra station vann laga kraft 1 december 2021. En järnvägsplan har tagits fram. Trafikförvaltningen och Nacka kommun har tecknat ett genomförandeavtal där förutsättningarna och kostnadsansvaret för utbyggnaden framgår.

Stadsbyggnadsprojektets främsta mål är att utöka turtätheten på Saltsjöbanan, från 20-minuterstrafik till 12-minuterstrafik, samt tillgänglighetsgöra stationen och utöka tryggheten i området.

Området som byggs om ligger vid nuvarande station och kompletteras med dubbelspår och två plattformar. Från den norra plattformen byggs en ny hiss vilken ansluter mot Fisksätrabron och från den södra plattformen byggs trappa och ramp vilka ansluts mot blivande gångbana på Fisksätravägen för passage i plan till centrum och busshållplats. Den södra plattformen kompletteras också med en trappa till Fisksätrabron. Tunneln under Fisksätravägen och spårområdet förlängs för att ge plats till spåren.

Trafikförvaltningen står för de kostnader som är relaterade till utbyggnaden av kollektivtrafiken. Kommunen står enligt genomförandeavtalet för tätskiktsbyte av befintlig tunnel, ny belysning i befintlig tunnel och för merkostnaden av den belysning som på den södra plattformen belyser den nya gångbanan längs Fisksätravägen. Kostnaden för belysningen på plattformen ska exploatören i intilliggande projekt Fisksätra entré i sin tur bekosta.

Utgifterna bedöms bli sammanlagt 6 miljoner kr. Av utgifterna härrör cirka 3,2 miljoner kr från utbyggnad av allmänna anläggningar, inklusive projektledning, kommunikation samt projektstöd samt cirka 2,8 miljoner kr i detaljplanekostnader. Mötesplatser Tattby station - Fisksätra station 1 bedöms totalt erhålla ett negativt investeringsnetto om cirka 3,2 miljoner kronor.

Utbyggnaden påbörjades under första kvartalet 2023 och beräknas vara färdigställd första halvan av 2024. Under tiden för utbyggnaden ersätts Saltsjöbanan med buss.

I Fisksätra pågår många projekt samtidigt vilket kan uppfattas som störande för boende. Projekten behöver samordnas på ett effektivt sätt och den största risken med projektet anses vara att samordningen fungerar bristfälligt. En annan risk som behöver hanteras är trafiksäkerheten då flera byggen pågår vilket påverkar gångvägar i området.

Stadsbyggnadsprojektet kommuniceras löpande främst via Trafikförvaltningens kommunikering men också via kommunens kanaler.

2 Bakgrund

Under 2010 genomfördes den så kallade Fisksättradialogen. Dialogen resulterade i kunskap och idéer som utgör en tydlig bild över vad som behöver utvecklas i Fisksätra.

I detaljplaneprogrammet för Fisksätra, antaget 13 maj 2013, anges att kollektivtrafiken är viktig för utvecklingen av Fisksätra och att kapaciteten ökar. Genom en ökad befolkning ökar trycket på befintlig kollektivtrafik. Kapacitetsstärkande åtgärder som föreslås är ökad kapacitet på Saltsjöbanan, tätare busstrafik och motorvägsbussar, en tillgänglighetsanpassad station och cykelparkering intill stationen. Förutsättningen för kollektivtrafik är en gemensam fråga för kommunen och Trafikförvaltningen gemensamt. Kommunens intention var att i framtiden skulle det kunna byggas dubbelspår eller mötesspår och att mark för detta skulle reserveras.

Trafiknämnden i Stockholms läns landsting beslutade den 11 februari 2014 att Trafikförvaltningen ska upprusta Saltsjöbanan för cirka 1,3 miljarder kronor. Saltsjöbanan rustas upp för att klara 12-minuterstrafik till alla stationer. I dagsläget är det 20-minuterstrafik till de flesta stationerna

I översiktsplanen "Hållbar framtid i Nacka" från 2018 anges Fisksätra som ett lokalt centrum med medeltät stadsbebyggelse. Upprustningen av Saltsjöbanan benämns som viktig för hela kommunen.

Detaljplanen för "*upprustning av Saltsjöbanan Fisksätra station, Erstavik 26:1 med flera, Fisksätra, Nacka kommun*" vann laga kraft 1 december 2021. I samband med antagandet av detaljplanen har ett genomförandeavtal mellan Nacka kommun och AB Storstockholms lokaltrafik och Trafiknämnden inom Region Stockholm. Syftet med detaljplanen är att möjliggöra en ombyggnad av Fisksätra station till en dubbelspårsanläggning. En enplansbyggnad innehållande teknik för tågdriften möjliggörs i planområdets östra del. Genom en ombyggnad av Fisksätra station till en mötesstation med dubbelspår kan turtätheten öka till 12-minuterstrafik. Därigenom förbättras kollektivtrafiken för resande i Fisksätra liksom för kommunens invånare i dess helhet. Detaljplaneförslaget är en del av arbetet med att möjliggöra en upprustning och modernisering av Saltsjöbanan längs hela dess sträcka från station Slussen till stationerna Saltsjöbaden och Solsidan.

Trafikförvaltningen har tagit fram en järnvägsplan för Mötesstation Fisksätra vilken vunnit laga kraft.

3 Syfte och mål

3.1 Syfte

Syftet med projektet är att förstärka kollektivtrafiken i Fisksätra och i hela Nacka genom att mötesstationen möjliggör för 12-minuterstrafik på Saltsjöbanan.

3.2 Mål

3.2.1 Projektmål

Projektets mål är:

- Utöka kapaciteten på Saltsjöbanan för att förbättra kollektivtrafiken i Nacka och främst boende längs Saltsjöbanan.
- Skapa en tillgänglig station i Fisksätra
- Förbättra belysningen och tryggheten i området.

3.2.2 Hållbart byggande

Nacka kommun har tagit fram riktlinjer för hållbart byggande som beslutades av miljö- och stadsbyggnadsnämnden i november 2012. Syftet med riktlinjerna är att öka hållbarheten i stadsbyggande och underlätta uppföljningen av prioriterade hållbarhetsområden.

Stadsbyggnadsprojektet har valt ut följande målområden som prioriterade:

- Hållbart resande utgör projektets huvudsyfte genom att erbjuda resenärer ett konkurrenskraftigt alternativ till bilresandet. Saltsjöbanan ges en förbättrad turtäthet och tillgänglighet som kompletteras med bekvämlighet och god miljö inom stationsområdet.
- En levande stadsmiljö eftersträvas, där stationen ingår som en väsentlig del i ett större sammanhang. Goda funktionella samband och en attraktiv utformning av stationen är angelägen i arbetet för utvecklingen av Fisksätra centrum.
- Effektiv mark- och resursanvändning har prioriterats för att projektet så långt möjligt är inte ska inkräkta på mark som kan användas för utbyggnad av bostäder och verksamheter inom Fisksätra.

3.2.3 Uppföljning av mål

Projektets mål följs upp genom kommunens granskningar av handlingar. Turtätheten på Saltsjöbanan kontrolleras av Trafikförvaltningen Storstockholms Lokaltrafik.

<i>Mål</i>	<i>Måluppfyllelse</i>	<i>Uppföljning</i>	<i>Kommentar</i>
<i>P - Utöka kapaciteten på Saltsjöbanan för att förbättra kollektivtrafiken i Nacka och främst boende längs Saltsjöbanan.</i>	<i>Ja.</i>	<i>Löpande under planarbetet samt genomförandeplanering och vid projektavslut.</i>	<i>Genom utbyggnaden till mötesstation så möjliggörs tätare turer längs Saltsjöbanan.</i>
<i>P - Skapa en tillgänglig station i Fisksätra.</i>	<i>Ja.</i>	<i>Följs upp vid granskning av handlingar samt löpande under utbyggnaden och projektavslut.</i>	<i>Detaljplanen och utbyggnad tillgodoser målet avseende tillgänglighet.</i>
<i>P - Förbättra belysningen och</i>	<i>Ja.</i>	<i>Följs upp vid granskning av handlingar samt</i>	<i>Detaljplanen och utbyggnaden</i>

<i>tryggheten i området.</i>		<i>löpande under utbyggnaden och projektavslut.</i>	<i>tillgodoser behov av ökad belysning.</i>
<i>HB - Hållbart resande utgör projektets huvudsyfte genom att erbjuda resenärer ett konkurrenskraftigt alternativ till bilresandet. Saltsjöbanan ges en förbättrad turtäthet och tillgänglighet som kompletteras med bekvämlighet och god miljö inom stationsområdet.</i>	<i>Ja.</i>	<i>Löpande under planarbetet, utbyggnaden och projektavslut.</i>	<i>Detaljplanen och utbyggnad tillgodoser målet.</i>
<i>HB - En levande stadsmiljö eftersträvas, där stationen ingår som en väsentlig del i ett större sammanhang. Goda funktionella samband och en attraktiv utformning av stationen är angelägen i arbetet för utvecklingen av Fisksätra centrum.</i>	<i>Ja.</i>	<i>Löpande under planarbetet, utbyggnaden och projektavslut.</i>	<i>Utveckling och utbyggnad av Fisksätra centrum är ett pågående och aktivt arbete.</i>
<i>HB - Effektiv mark- och resursanvändning har prioriterats för att projektet så långt möjligt är inte ska inkräkta på mark som kan användas för utbyggnad av bostäder och verksamheter inom Fisksätra.</i>	<i>Ja.</i>	<i>Löpande under planarbetet.</i>	<i>Regleras i planarbetet.</i>

4 Förutsättningar

Förutsättningarna för att kunna genomföra detaljplanen i sin helhet har varit att detaljplanen vinner laga kraft, att järnvägsplanen vinner laga kraft och att genomförandeavtal tecknas mellan kommunen och Trafikförvaltningen.

4.1 Område och avgränsningar

Området ligger i Fisksätra vid befintlig station på Saltsjöbanan. Nacka kommun är fastighetsägare för fastigheten 26:1 där befintlig station ingår. SL (Aktiebolaget Storstockholms Lokaltrafik) är ägare till fastigheten Sicklaön 76:1. Marken är i stort sett ianspråktagen för järnväg och gata, gångväg och till vis del tidigare park/naturmark. Befintligt spår och plattform rivs och flyttas något norrut och ett tillkommande spår med plattform hamnar strax söder om befintligt spår. Spårområdet avgränsas av staket för att området ej ska beträdas av obehöriga.

Bildtext: Karta som visar ett flygfoto över projektområdet.

4.2 Planförutsättningar - statliga, regionala och kommunala

I Nacka kommuns översiktsplan pekas Fisksätra ut som ett område för förtätning av fler bostäder, centrum, verksamheter. Fisksätra är en station längs saltsjöbanan och för att utvecklingen ska bli så bra som möjligt nämns det i översiktsplanen att dubbelspår eller mötesstation skulle kunna öka kapaciteten och turtätheten på Saltsjöbanan. I detaljplaneprogrammet för Fisksätra från 2013 pekas också utbyggnaden av Saltsjöbanan ut som en viktig del för att möjliggöra en lyckad utveckling av Fisksätra. Tillsammans med motorvägsbussar får Fisksätra en mycket god kollektivtrafikförsörjning. Det är Trafikverket som antar järnvägsplaner. Region Stockholm Trafiknämnden är den som tagit fram förslag

till järnvägsplan. Detaljplanen för "Upprustning av Saltsjöbanan Fisksätra station, Erstavik 26:1 med flera, Fisksätra, Nacka kommun" vann laga kraft 1 december 2021.

5 Utförande

5.1 Detaljplan(-er)

Detaljplanen för Mötesstation Fisksätra har tagits fram och vann laga kraft 1 december 2021. Planen reglerar vilket område som ska användas för järnvägsändamål. Detaljplanen möjliggör dubbelspår och två plattformar vid Fisksätra station.

5.2 Markägoförhållanden

Nacka kommun är markägare till Erstavik 26:1. AB Storstockholms Lokaltrafik är fastighetsägare till Sicklaön 76:1. Idag finns nyttjanderätt på stationsområdet.

5.3 Utbyggnad

I stadsbyggnadsprojektet ingår både utbyggnad av allmän plats vilket innefattar förlängning av befintlig gång och cykeltunnel, flytt av trappa, ombyggnad anslutande gång- och cykelvägar till stationen, hiss och trappa till plattformar och belysningen på södra plattformen som också nyttjas för att belysa den kommande gångvägen på Fisksätravägens norra sida. På järnvägsområdet rivs befintlig plattform och ersätts med två nya plattformar, en norr och en söder om befintlig plattform tillsammans med nya spår och växlar för tågen vilket möjliggör att tåg kan mötas inom stationsområdet.

5.3.1 Allmänna anläggningar

De allmänna anläggningarna ska projekteras, byggas ut och bekostas av exploitören som även kommer bygga järnvägsområdet enligt järnvägsplanen. Kommunen bekostar tätskiktsbyte på befintlig del av bron som inte breddas, Trafikförvaltningen utför tätskiktsbytet. Ny belysning i del av befintlig tunnel som inte förlängs bekostas av kommunen. Del av belysningen på södra plattformen som nyttjas för att belysa den kommande gångvägen på Fisksätravägens norra sida bekostas av exploitören i intilliggande projekt Fisksätra entré i samband med utbyggnaden av Fisksätravägen.

Utbyggnaden av allmänna anläggningar kommer att ske i etapper anpassade efter utbyggnationen på järnvägsområdet. Delar av Fisksätravägen kommer tas i anspråk och enkelriktas i samband med utbyggnaden. Trafikförvaltningen ansvarar för att söka TA-plan hos kommunens trafikenhet. Under en period då förlängningen av befintlig gång- och cykeltunnel utförs kommer den stängas av för allmänheten. Detta innebär en tillfällig förlängd gångväg mellan bostads- och idrottsområdet.

Bygghandlingsprojektering är klar och kommunen har tagit del av handlingar. Arbeta med utbyggnaden pågår. Trafikförvaltningen omfattas likt kommunen av upphandling enligt LOU.

Stadsbyggnadsprojektet Fisksätra entré och Nacka kommuns utbyggnad av multisporthallen i Fisksätra kommer ett pågå parallellt och därför finns ett stort samordningsbehov mellan parterna för att utbyggnaden ska fungera så bra som möjligt.

5.3.2 Byggnation på järnvägsområdet

Regionen bygger ut inom järnvägsområdet. Arbetena omfattar borttagning av befintliga spår, rivning av befintlig plattform, byggnation av två nya plattformar med tillhörande spår och signalsystem. Regionen ansvarar även för att bygga en hiss från den norra plattformen upp till befintlig gång- och cykelbro för att göra plattformen tillgänglig enligt gällande krav. Från Fisksätravägen kommer det finnas ramper till södra plattformen.

5.4 Konsekvenser för fastighetsägare och boende

Under utbyggnaden kommer buller och störande arbeten pågå. Bullernivåer ska hållas inom Naturvårdsverkets riktlinjer. Under del av utbyggnaden kommer befintlig gång- och cykeltunnel under spåren mellan bostäderna och idrottsområdet att stängas av vilket medför omdirigering för gång- och cykeltrafikanter.

I samband med utbyggnaden kommer ett arbetsområde etableras på delar av Fisksätravägen vilket innebär förändringar för biltrafiken. Trafiken enkelriktas för framkomlighet av ersättningstrafiken. Trafikförvaltningen kommunicerar information via hemsida och har även en SMS-tjänst som boende kan anmäla sig till för information om ändringar och störande arbeten. Nacka kommun har information på kommunens hemsida. Tidigare har ett öppet hus genomförts för boende att få information om kommande utbyggnadsprojekt i Fisksätra.

5.5 Rättsligt genomförande

Genomförandavtal mellan Trafikförvaltningen är tecknat. Avtalet reglerar utbyggnaden av stationen och nödvändiga allmänna anläggningar. Avtal som återstår att teckna är avtal om fastighetsreglering mellan kommunen och regionen då det finns flera områden som ska regleras. Detta görs inte inom ramen för detta projekt utan markåtkomsten kommer fortsatt

lösas tillfälligt. När alla avtal och fastighetsreglering är genomförd kommer AB Storstockholms Lokaltrafik även vara markägare över hela stationen. Utbyggnaden regleras enligt lagen om byggande av järnväg.

5.6 Konsten att skapa stad

Trafikförvaltningen ska bekosta anpassning av det befintliga konstverket Noorsken av Anderas Blom från Konstnärskollektivet Livet. Under utbyggnadstiden och i väntan på att resterande del av tunneln byggs ut genom exploateringsavtalet för Fisksätra entré förvaras konstverket alternativt flyttas.

6 Tidplan

Aktivitet	År och kvartal
Markanvisning, utskick	Ej relevant
Laga kraftvunnen detaljplan	1 december 2021
Byggstart allmänna anläggningar	Kvartal 1 2023
Byggstart byggnad järnvägsmark	Kvartal 1 2023
Start inflyttning	Ej relevant
Godkänd slutbesiktning allmänna anläggningar	Kvartal 2 2024
Färdigställt (hela projektet klart)	Trafikstart mars 2024
Projektavslut	2024

7 Ekonomi

7.1 Budget

7.2 Projektkalkyl

VAD	UTFALL/PROGNOS (miljoner kronor)	GÄLLANDE BUDGET (miljoner kronor)
KOSTNADER		
Utfall hittills	-3	-2,2
Utbyggnad AA, inklusive projektledning, med mera	-3,2 (varav 0,05 miljoner kronor utfall till och med 2022)	0
Detaljplanekostnader	-2,8 (varav 2,8 miljoner kronor utfall till och med 2022)	-2,2
SUMMA	-6	-2,2
INTÄKTER		

Detaljplaneintäkter	2,8	2,1
SUMMA Intäkter avrundat	2,8	2,1
NETTO	-3,2	-0,1

Utgifterna bedöms bli sammanlagt 6 miljoner kr. Av utgifterna härrör cirka 3,2 miljoner kr från utbyggnad av allmänna anläggningar, inklusive projektledning, kommunikation samt projektstöd samt cirka 2,8 miljoner kr i detaljplanekostnader.

Mötesplatser Tattby station - Fisksätra station 1 bedöms totalt erhålla ett negativt investeringsnetto om cirka 3,2 miljoner kronor.

7.3 Finansiering

Trafikförvaltningen ska bära alla kostnader kopplade till utbyggnaden av Saltsjöbanan.

Kommunen har ingen egen entreprenad men ska enligt avtal stå för merkostnader kopplade till byte av tätskikt och belysningen i den befintliga gångtunneln. Genom exploateringsavtal med Stena fastigheter kommer Stena Fastigheter att ansvara för kommunens del av kostnaden av den nya belysningen på den södra plattformen.

7.4 Driftskostnader för allmänna anläggningar

Projektname	Tillkommande kapitalkostnad år 1	Total kapitalkostnad år 1	Tillkommande årlig driftkostnad	Total årlig driftkostnad	Aktiveringsdatum (ÅÅÅÅMM)
Mötesplatser Tattby station - Fisksätra station I	0,200	0,200	0,003	0,074	202401

8 Risker

Nedan redovisas de mest centrala riskerna som har identifierats i projektet. Arbete sker löpande under projektets gång för att identifiera och hantera risker.

- Bristfällig samordning mellan aktörer i intilliggande område, många och stora byggprojekt pågår samtidigt i området vilket kan försena och fördyra projektet.
- Framkomlighet för busstrafik under utbyggnad.
- Många barn och oskyddade trafikanter rör sig i området, vilket ställer höga krav på ökat säkerhetsmedvetande.

9 Kommunikation

Kommunikation kring projektets utbyggnad är prioriterat och kommer vara nödvändig för att kunna genomföra projektet. Arbete med kommunikation har genomförts redan i planeringskedet samt inom andra stadsutvecklingsprojekt i Fisksätra. Planen är att arbeta vidare med kommunikation för att takta med den kommande utbyggnaden. Många människor kommer beröras på olika sätt och det är viktigt att information finns tillgänglig.

Kommunikationen genomförs både från kommunen som avsändare och tillsammans med Storstockholms Lokaltrafik. Kanalerna är främst digitala som exempelvis kommunens webbplats nacka.se men även riktade utskick till berörda verksamheter och boende i närområdet genomförs vid exempelvis större trafikomläggningar och andra påverkande arbeten. Proaktivt kommunaktionsarbete ska tillämpas för vidare utbyggnad och kommer kräva resurser inom projektet.

I 0 Rapportering

I 0.1 Avslut och överlämnande

Projektavslut och överlämning till kommunens tekniska förvaltning kommer att ske enligt gällande rutiner. Enligt tidplanen avslutas projektet under år 2024.

I I Bilagor

Nina Morling

Enhetschef
Exploateringsenheten

Johan Wigstrand

Tf Enhetschef
Enheten för Bygg och anläggning

Paulina Lindroos

Projektledare
Exploateringsenheten

Tobias Grahn

Delprojektledare
Enheten för Bygg och anläggning